
BM'NİN AFGANISTAN RAPORU: SIVİL ÖLÜMLER ARTABİLİR

16.02.2018

DW, 15 Şubat 2018

Birleşmiş Milletler'in Afganistan raporuna göre, 2017 yılında ülkede ölen ve yaralananların sayısı 10 bin eşliğini aştı. İntihar saldırıları ve bombalı saldırılarda hayatını kaybedenlerin sayısı rekor seviyede.

Afganistan Beerdigung nach Anschlag (Getty Images/AFP/N. Shirzada)

BMnin Afganistan yardım misyonu UNAMA'nın sivil kurbanlara ilişkin yıllık raporuna göre, ülkede geçen yıl düzenlenen saldırılarda ölü sayısı 3 bin 438, yaralı sayısı ise 7 bin 15 oldu. İntihar saldırısı veya bombalı saldırı gibi terör saldırılarında hayatını kaybeden sivillerin sayısı ise rekor kırarak 2 bin 300'e ulaştı.

Ancak 2017 yılında ölü ve yaralı sayısı 2016'ya kıyasla yüzde dokuz oranında geriledi. Adının açıklanmasını istemeyen bir BM yetkilisi sivil kayıpların azalmasına Taliban'ın bazı bölgelerdeki üstünlüğünü sağlamlaştırmış olmasını ve kontrol altındaki bölgelerde çatışma olmamasını neden gösterdi. BM'in yıllık raporunda Afgan ordusunun sivilleri daha fazla gözetmesinin ve nüfus yoğunluğu yüksek yerlerde kontrolsüz ağır silah kullanmamaya dikkat etmesinin ölü ve yaralı sayısının azalmasında önemli rol oynadığı belirtiliyor.

75 sayfalık Afganistan raporunda 4 bin 400'den fazla kadın ve çocuğun öldürüldüğüne ya da yaralandığı ve bu grubun toplam sivil kayıplar içindeki oranının yüzde 42'yi bulduğuna yer veriliyor. Rapora göre sivillere en çok zararı Taliban ile Afgan güvenlik güçleri vermiş.

Güvenilir istatistik yapılamıyor

BM yetkilileri geçen yıl Afganistan'da kaydedilen gerçek kayıp sayısının daha yüksek olabileceğini ve çatışma bölgelerine BM gözlemcisi gönderilemediğinden, üç bağımsız kaynaktan toplanan verilerin istatistiklere yansıdığını belirtiyorlar.

Taliban'ın etki alanını genişletmesi de gözlemcilerin işini zorlaştırıyor. Amerikalı askeri uzmanlara göre Taliban Afganistan'ın yaklaşık yüzde 13'ünü kontrol ediyor. Diğer raporlarda çok daha yüksek oranlar yer alıyor.

BM'nin sivil kayıplarla ilgili Afganistan raporu 16 yıldır çözüm bulunamayan krizin boyutlarını gözler önüne seriyor. Raporda öldürülen, yaralanan, evini barkını, gelirini kaybeden, okul ve sağlık merkezlerinin tahrip edildiği Afganların anlattıklarına da raporda yer veriliyor.

2017'de canlı bomba ve diğer intihar saldırıların yol açtığı sivil kayıpların sayısında önemli artış kaydedildi. Bazı Alman politikacılarının güvenli ilan edip Afgan mülteci adaylarını gönderilmesinde sakınca olmadığını söyledikleri başkent Kabil'de geçen yıl en az 500 sivil öldürülmüş bin 200 kişi de yaralanmıştı. 2017 yılının mayıs ayında Alman Büyükelçiliğine yapılan bombalı saldırıda 92 kişi ölmüş, 491 kişi de yaralanmıştı.

Hava saldırılarında hayatını kaybeden sivillerin sayısında yüzde 7'lik artış oldu. ABD geçen yıl Taliban ve IŞİD hedeflerine yaptığı saldırıları arttırmıştı.

2018'de sivil kayıp sayısının düşeceğine ihtimal verilmiyor. Kabil'deki batılı bir diplomat "Başkan Trump'ın yeni Afganistan stratejisi, ülkeye daha fazla asker gönderilmesi, hava saldırılarının artması ve Taliban'a karşı daha sert söylemlere yer verilmesi gibi faktörlerin krizin tırmanacağını habercisi olduğunu" söyledi.

ABD'nin hava saldırılarında B-52 tipi ağır bombardıman uçaklarını kullandığını, Taliban'ın ise cankurtaranlara bomba yüklediğini belirten bir uzman "Böyle devam ederse, 2018'de sivil kayıp rekoru kırılabilir, dedi. Nitekim Taliban ve IŞİD'in Ocak ayında sadece başkentte düzenledikleri saldırılarda yaklaşık 150 kişi ölmüştü.

Kaynak/Source: